

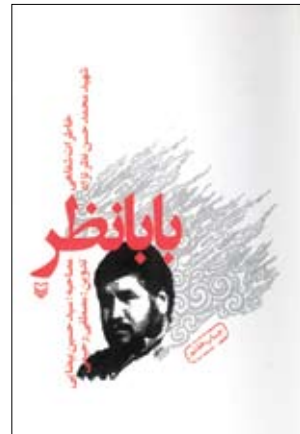
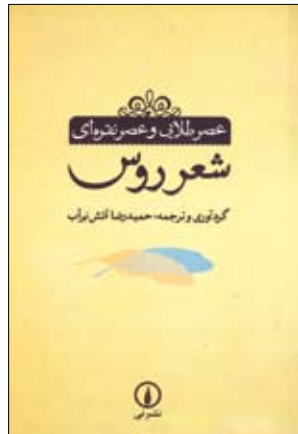
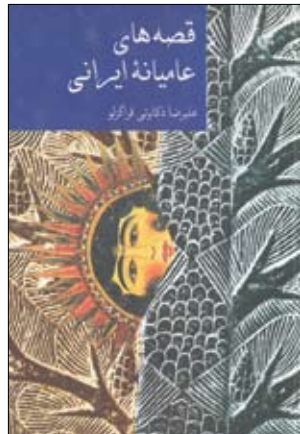
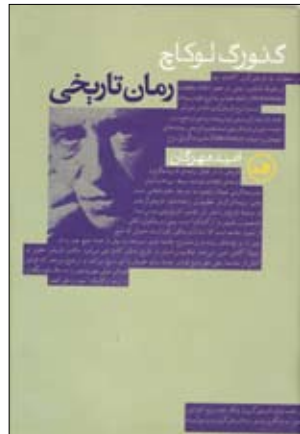
گشتی میان کتاب های ۸۸

هر سال صدها عنوان کتاب جدید در حوزه‌های مختلف چاپ و منتشر می‌شوند که در میان آنها برخی از آثار به لحاظ کیفیت مطالب، نوع نگاه نویسنده، بکر بودن موضوع، زاویه دید و... از ارزش و اهمیت بیشتری برخوردارند و مورد توجه جامعه قرار می‌گیرند، منتقدان به نقد و بررسی آنها می‌پردازند. برخی از این آثار هم بنا به عللی از چشم‌ها دور می‌مانند تا یک موقعیت مناسبی فراهم شود که این آثار جایگاه خود را نزد علاقه‌مندان و صاحب‌نظران پیدا کنند. مروری داریم بر مهمترین آثار منتشر شده در طول سال جاری، آثاری که در حوزه دین، فلسفه، فرهنگ، ادبیات اعم از شعر، داستان، نقد ادبی و...

سایر محمدی

یکی از اولین کتاب‌هایی که امسال در حوزه فلسفه به بازار آمد «فلسفه در آلمان» اثر «دکتر کریم مجتهدی» بود که به سرعت اهمیت خود را نشان داد. در این کتاب تاریخ فرهنگی و حتی تاریخ سیاسی آلمان مرور شد

است که اخیراً از سوی انتشارات سخن به بازار آمد. در این داستان‌ها که بیشتر درباره پیغمبران گذشته است، می‌توان نمونه‌های موفق زن را در قصص قرآنی یافت. در این بررسی‌ها در کنار «رحمه» زن ایوب که قهرمان گذشت و فداکاری است زن لوط که مظهر فساد و تباهی است قرار دارد در مقابل «مریم» که اسطوره تقوا و پاکی است، زن پوتیفار مظهر عشق و شهوت و بی‌پروایی قرار دارد. نویسنده در این اثر سعی دارد نقشی را که زن در قصه‌های قرآن مجید دارد، روشن کند تا چراغ راهی برای زنان امروز باشد. «ویژگی‌های بلاغی بیان قرآنی» اثر دکتر عبدالعظیم ابراهیم محمد المظعنی «سبک‌شناسی اعجاز بلاغی قرآن» اثر دکتر محمدکریم الکواری، «کارکرد تصویر هنری در قرآن کریم» اثر دکتر عبدالسلام الراغب، «تحلیل زبان‌شناختی جزء سسی‌ام قرآن» تألیف محمود احمد نحلله و «بررسی سبک شناختی همسانی‌ها و ناهمسانی‌های واژگان قرآن» اثر دکتر فایز عارف علقرعان و... از جمله ترجمه‌های این استاد دانشگاه است که در سال ۸۸ منتشر شده‌اند. «تاریخ‌نگاران و مکتب‌های تاریخ‌نگاری در اسلام» اثری از دکتر رمضان زین‌العابدینی است که انتشارات چاپخس به تازگی منتشر کرده است. «هنر در گرم‌گرم انقلاب» کتابی دوجلدی در قطع رحلی است که به قلم مجید جعفری لاهیجانی از سوی پژوهشگاه فرهنگ و معارف منتشر شده است. در حوزه مستندنگاری ادبیات دفاع مقدس کتاب «بابانظر» خاطرات شفاهی شهید محمدحسن نظرزاد از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده است که مصاحبه‌های این اثر توسط سیدحسین بیضایی و تدوین آن توسط مصطفی رحیمی انجام گرفته است. پس از موفقیت کم‌نظیر کتاب «دا» که مسئولان انتشارات سوره‌مهر تا ایام نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران چاپ صدم آن را وعده دادند و تحقق یافت، کتاب بابانظر نیز در مدت کوتاهی پس از انتشار بیش از ده بار تجدید چاپ شده است.

یکی از اولین کتاب‌هایی که امسال در حوزه فلسفه به بازار آمد «فلسفه در آلمان» اثر «دکتر کریم مجتهدی» بود که به سرعت اهمیت خود را نشان داد. در این کتاب تاریخ فرهنگی و حتی تاریخ سیاسی آلمان مرور شد. هولدردین شاعر آلمانی فصل درخوری را اشغال کرد و درگیری‌های اروپا با عثمانی نشان داده شد.

مجتهدی در مصاحبه‌ای گفته بود می‌خواسته نشان دهد فرهنگ و تاریخ چقدر در فلسفه‌ها و فهم آن مهم و مؤثر هستند. این کتاب وقتی به بازار آمد که وی در حال نوشتن کتابی به نام «افکار هگل» بود که هنوز به بازار نیامده ولی کنجکاوای دانشجویان و علاقه‌مندان به فلسفه را جلب کرده است. کتاب‌های دیگری از همین نویسنده مثل «دونس کاتوس دکانت» و «فلسفه تاریخ» از همین قلم امسال تجدید چاپ شد. همچنین «مقدمه‌ای بر علوم انسانی» اثر دلتای در سالی که گذشت به ترجمه منوچهر صانعی دره‌بیدی به بازار آمد که در نوع خود قابل توجه بود.

رمان «میوه‌های زمین» درخشان‌ترین اثر کنوت هامسون با ترجمه قاسم صنعوی از سوی نشر گل آذین منتشر شده است. هامسون به خاطر نوشتن این رمان جایزه نوبل ادبیات را گرفت. کتاب که در یک دهه اخیر با انتشار چند رمان متفاوت جای پایش را در عرصه ادبیات داستانی محکم کرد، در این رمان نیز چون آثار پیشین از زبان و طنزی ویژه سود می‌برد که در آثار پیشین کمتر دیده می‌شود یا اصلاً دیده نمی‌شود.

در زمینه نقد و نظریه ادبی که در این سال‌ها آثار فراوانی به فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند. «رمان تاریخی» یکی از تأثیرگذارترین آثار گنورگ لوجاچ با ترجمه امید مهرگان از سوی نشر ثالث منتشر شد. رمان تاریخی که ترجمه دیگری از آن هم در سال جاری منتشر شده است به عنوان اثری کلاسیک در زیبایی‌شناسی و نظریه ماتریالیستی ادبیات محسوب می‌شود که مملو از ایده‌هایی است که حتی امروز نیز به کار فهم پراکسیس یا کنش ادبی و نقد جریان‌های ایدئولوژیک و ارتجاعی در ادبیات و تاریخ‌نگاری می‌آید.

«قصه‌های عامیانه ایرانی» کتابی به قلم علیرضا ذکاوتی قراگزلو در زمینه نقد و بررسی داستان‌های عامیانه و قصه‌های سنتی ایرانی است که انتشارات سخن به بازار عرضه کرد. این کتاب به بررسی آثاری مانند ابومسلم‌نامه، اسکندرنامه، رموز حمزه، حاتم‌نامه و... می‌پردازد. نویسنده در بحثی تازه و جدید قصه‌های عامیانه را با زندگینامه‌های صوفیان یا به عبارت دیگر سرگذشت‌نامه‌های صوفیان را با قصه‌های عامیانه پیوند می‌زند و «تخیل مکالمه‌ای باختین» کتاب ارزشمند دیگری است که در سال ۸۸ با ترجمه رویا پورآذر از سوی نشر نی منتشر شد.

باختین از جمله اندیشمندان و نظریه‌پردازان برجسته قرن بیستم است که در آثارش احترازی قاطع از جزم‌گرایی، اقتدارطلبی و مطلق‌اندیشی مشاهده می‌شود

در حوزه فرهنگ نام‌نویسی طی یک دهه گذشته رشد و پیشرفت چشمگیری داشتیم و هر سال فرهنگ‌نامه‌های مختلف و متعددی تألیف و منتشر می‌شوند. امسال «فرهنگ شفاهی سخن» منتشر شده است که به اهتمام دکتر حسن انوری، محب‌الله پرچمی و یوسف عالی عباس آباد فراهم آمده‌اند. البته پیش از این «فرهنگ فارسی عامیانه» به قلم دکتر ابوالحسن نجفی را داشتیم که انتشارات نیلوفر منتشر کرده بود و در چاپ جدید در یک مجله گالینگور به بازار آمد و مورد اقبال اهل فرهنگ قرار گرفت. «فرهنگ نظریه و نقد ادبی» کتابی به قلم سعید سبزیان و دکتر جلال‌الدین کزازی است که انتشارات مروارید منتشر کرده است. در این اثر انواع نظریه‌های جدید ادبی و نقد مدرن و کلاسیک به شکل تفصیلی توضیح داده شده است و مخاطب را از جست‌وجو در منابع مختلف بی‌نیاز می‌کند.

در حوزه دین و فلسفه امسال کتاب «کوثر» تألیف دکتر عبدالرحیم گواهی را نشر علم در دو جلد منتشر کرده است که در جای خود از اهمیت فراوانی برخوردار است. «زن در داستان‌های قرآن» اثری تحقیقی به قلم دکتر قمراریان

تصحیح دیوان شاعران بزرگ و کلاسیک فارسی سابقه‌ای دیرینه در کشور ما دارد و در این میان سهم حافظ بیش از دیگران است. جدیدترین تصحیح دیوان حافظ به قلم بهرام اشتری از سوی نشر آگه چاپ و منتشر شده است. اشتری نسخه خلخال که متعلق به سال ۸۲۷ ه.ق بوده اساس تصحیح خود قرار داده و معتقد است که سه تصحیح پیشین از این نسخه یعنی تصحیح خلخال، قزوینی و خرمشاهی هر کدام بنا به دلایلی حق مطلب را ادا نکرده‌اند. «غزلیات شمس تبریز» با گزینش، مقدمه و تفسیر محمدرضا شفیعی کدکنی از سوی انتشارات سخن در دو جلد منتشر شد که بلافاصله با اقبال عمومی مواجه گشت و به چاپ‌های متعدد رسید و ناشر را واداشت که آن را در یک مجلد در قطع جیبی نیز چاپ کند تا با قیمتی مناسب‌تر به دست علاقه‌مندان برسد. اشراف و آگاهی دکتر کدکنی به این غزلیات و ریزه‌کاری‌های آن و شأن نزول هر مصراع شگفت‌انگیز است و در توان هر کسی نیست به همین علت تاکنون کسی به سراغ غزلیات شمس نرفته بود.

در زمینه ترجمه شعر نیز امسال آثار درخشان ترجمه و منتشر شده‌اند که از آن جمله کتاب «تو مشغول مردنت بودی» گزیده اشعاری از آخمتووا، جوزف برادسکی، چارلز بوکوفسکی، شیمبورسکا، ماچادو، دنیس لورتوف، کاوانی و... همراه با عکس‌های برگزیدگان جهان توسط انتشارات حرفه هنرمند منتشر شده است. محمدرضا فرزاد ترجمه این شعرها را به عهده داشت.

«عصر طلایی و عصر نقره‌ای شعر روس» گردآوری و ترجمه حمیدرضا آتش بر آب کتابی است که توسط نشر نی منتشر شده است. در این مجموعه از پوشکین تا برادسکی برنده جایزه نوبل ادبیات حضور دارند. مترجم شاعران مطرح روس را به سه دوره عصر طلایی، عصر نقره‌ای و معاصر تقسیم‌بندی کرده است و شاعران مورد غضب حکومت کمونیستی را تحت عنوان سمبولیست‌ها، اکمیست‌ها و فوتوریست‌ها و شاعران بدون مکتب آورده است. «عاشقانه‌های شاعر گمنام» نوشته‌های منتشر نشده و گزیده شعرهای ریچارد براتینگان نیز با ترجمه علیرضا بهنام به بازار آمد. این نویسنده تاکنون در کشور ما به عنوان شاعر شناخته نمی‌شد و تقریباً اغلب آثار داستانی‌اش هم به فارسی ترجمه و به بازار آمد. در حوزه رمان «دختری از پرو» اثری از ماریو بارگاس یوسا با ترجمه خجسته کیهان از سوی نشر کتاب پارسه منتشر شد. یک تراژدی-کمدی درخشان از امریکای لاتین.

«نوسترو مو» رمانی از جوزف کنراد با ترجمه سهیل سسمی است که انتشارات ققنوس به بازار عرضه کرد. این رمان از جمله آثار برجسته کنراد محسوب می‌شود که به تازگی به فارسی برگردانده شد. «هرگز ترکم مکن» رمانی از ایشی گورو نویسنده معروف ژاپنی است که با ترجمه مهدی غبرایی از سوی نشر افق منتشر شده است. این رمان بی آن که آشکارا بپرسد، مطرح می‌کند که آیا علم آن قدر پیش رفته که هرگونه عواطف انسانی را زیر پا بگذارد؟